

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
 1 óra 1:50 K | 1 óra 2 K
 1 évre 18 K | 1 évre 24 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfehérvár, T. Telegraf 299.

Feljelős szerkesztő: Hajós József.

Figyelő.

A közbiztonsági viszonyok országsszerűen zülloztek. Ez természetes is. Mert amíg egyrészt csaknem valamennyi nőbírius egyenruhába van bujtatva, ami módfelett megnehezíti a nyomozást, másrészt annyira csökkentették a rendőrség létszámát, hogy az itthonmaradottaktól eredményes munkát várni sem lehet.

A katonai rendőrség — amennyiben arra szánták, hogy a városi rendőrségnek legyen segítségére a nyomozásban — nem vált be, mivel nem lehet valakit egyszerűen rendőrnékné vezényelni ki, akinek egyénisége egyébként nem alkalmas ennek a felelősségteljes pozíciónak a betöltésére. A katonarendőrök nélkülözök ezenfelül a szükséges gyakorlatot és iskolázottságot.

Szerintünk a közbiztonságnak sokkal nagyobb szolgálatot tenne a hadvezetés, ha száz katonarendőrt helyett ötven régi káprabált városi rendőrt szabad-
 ságolna.

Hogy mennyire nem védte a katonarendőrség a vagyonbiztonságot, arra a legdrasztikusabb bizonyítékot szolgáltatják a napról-napra megismétlődő nagyszámú betörések. Ez természetesen nemcsak itt-ott van így, hanem az egész országban, különösen a helyi városokban.

Szabadkán igen életrevaló módon akarják ezeket az állapotokat megszüntetni. A mindjában elszaporodó rablások és lopások arra bírják dr. Biró Károly polgármestert, hogy a belügyminisztériumhoz indokolt jelterjesztést tegyen, amelyben kérte a csendőrség szaporítását. Még 80 csendőrt kért a belterületben való szolgálatára. És azonfelül azt is kérte, hogy a köz-és vagyonbiztonság ellen elkövetett bűntetteket kivételes szigorral torolják meg. Hír szerint a kormány mellányolja ezt a

kívánságot és a belügyminisztérium az igazságügyminisztériummal együtt statáriumot fog elrendelni Szabadka területére.

A rablókat és az utonállókat rögtönítélő bíróság elé állítják s a büntetési ítéleteket is szigorítják. Miután nem valószínű, hogy ezt az intézkedést csak Szabadkára terjesztik ki, ellenben valószínű, hogy az egész országra érvényes kivételes törvényt hoznak, remélhető, hogy a betörések megnehezítik garázdaikkodásukat. Talán ez s talán a béke magától is kisse az élet és a vagyon biztonságát.

Hadifoglyok kicserélése.

Bécsi jól beavatott helyen a következőket mondták a hadifoglyok kicserélésének kérdéséről.

A történelem eddig nem ismerte az egyoldalu békekötést. Ha Béreszt-Litovszkban rendes uton-módon kötöttek volna békét a hadviselő felek, a foglyok kicserélése nyomban megkezdődött volna. Így azonban megtörténhetik, hogy a jelenlegi orosz kormány nem megy bele föltétlenül a kicserélésbe. A Pétervárot működő német és osztrákmagyar bizottságokra hárul majd a köteletség. A kicserélést a legenergiusabban kiharcolja és ügyeljen arra, hogy a kicserélést tényleg foganatosítsák.

A Szibériában tartózkodó foglyok semmit se tudnának kezdeni, ha az orosz kormány egyszerűen szabadoknak nyilvánítaná őket, anélkül, hogy szállítási eszközökről és élelemről gondoskodnék. Bizonyos azonban, hogy a kérdést kedvezően oldják meg és az első foglyszállítmány már a legközelebbi időkben elindul hazafelé.

Az Ukrajnába élő foglyok helyzete sokkal kedvezőbb. Az ottani, meglehetősen nagy számú fogoly a legnagyobb gyorsasággal utra fog kelni. Ezzel szemben az Ukrajnába való foglyokat mi is a legelővidebb időn belül hazaszállítjuk.

Kép a mai Oroszországból.

Egy haditudósító írja: Huszár (Kelet-Galicia). Talán egyetlen hely a háború alatt Európában nem szenvedett annyit, mint Huszár, ez a galíciai határváros melynek a Zbrucsa Innenső perjén fekvő része Ausztriához, a folyón túl fekvő rész pedig Oroszországhoz tartozott. A jobb part ma is Galícia földje, a mi csapataink általánosan orosz Huszárban nem messze a parttól, ott húzódnak az orosz árkok. Nehány szél, a ráköszöntő nagy szabadságra teljesen belezárazott hadi légny lézeng bennük és a szó legszorosabb értelmében lopja a napot, zsoldot nem kap, az élelviszterek küldését is bebiztosította a bolsevik kormány és mindenki abból él, ami napközben összeharagosol magának.

A falonak legnagyobb része üresparkos és haszment. Előbb azonban mindent eladtak, ami eladható volt. A fegyvereit, lovakat, de még ágyukat is, ha hivatalosan akad rajuk verő. Azon a frontszakaszon, amely Huszartól Krikovig húzódik Zbrucsa mentén, nem látam többet készült emberrel. Azok is kényelmesen az ágyban, természetiek, még dőlő is. Három szorgalmasan vadászta kártyáira, hogy azok husárból ebédet főzzenek maguknak. Úgy hallottam, hogy vagy húsz elindultak Czernovoz felé, hogy valószínűleg reharcoljanak. Képzelhető, mit jelent ez a reharcolás itt, ahol minden fegyver megsejűt.

Csarvárok, rablók, gyűjtőgatók szervezett banditák tányája ma egész Oroszország, a magánvagyon szabad préda és az erősebb ököljoga az egyetlen törvény. A bolsevikiek úfő piszusa idáig juttatta ezt a szerencsétlen birodalmat. Oroszországnak vége.

Itt állók a haláron, amelyre egyre érkeznek a menekülők, szerencsétlenek százai. Kik mindentek visszahagyva futva futnak, hogy legalább a maguk pusztá életét megmenthessék. Egy határszállícsendőrpáncsónaságon, ahová naponként érkeznek hírek Oroszország hátsóbb vidékeiről, hajmeresztő részleteket hallottam az ott folyó rémuralomról. Kamenev Podolzi, Szaja, Uzica teljesen ki vannak rabolva, alig van bennük ép ház. Az ukrán radja kiküldött képviselőit, akik odaszűtek, hogy rendet csi

náljanak, egyszerűen kivetik a garázda rablók, úgy, hogy oltaimért kénytelenek voltak hozzánk menekülni.

A román és ukrán szovjet hadseregek délelőli sikertörnek északra, hogy megmentsék a szerencsétlen népet.

HIREK

— Felolvasás. Gróf Könyörgő Lajos kedden délután 6 órakor a Múzeum Egyesület javára a főgimnázium dísztermében vitelti képekkel illusztrált felolvasást tartott afrikai utazásáról. Az érdeklődő intelligens közönséggel megtelt a díszterem. Proháza Oltóka dr. megyéspüspök is jelen volt. Az illusztrált felolvasó elmondta, viszontagságokkal és meglgyelésekkel tarkított afrikai utját. Elánka adta elő a sivatagban történt vándorlásukat, a karavánuk kárhozatát s számummal. Részletesen ismertetett Abessziniát. Menhik császár groteszk udvarát, e fejedelem népének jellemét, szokásait. A másfél óráig tartott felolvasás érdekes, földrajzi és néplani megtapasztalások előadása volt, melyet még élvezetesebbé tett a mestersen kiállított vitelti képek bősszáma és változatos sorozata.

— Fejérvármegye központi választmánya febr. 28-án d. e. 10 órakor ülést tart a vármegyeházán, az 1919. évi országgyűlési képviselőválasztók ideiglenes névjegyzékének összeállítására tárgyában.

— A szépművészeti kiállítás megnyitása csütörtökön délelőtti fél 12 órakor lesz a vármegyeház nagytermében. A megnyitást gróf Karolyi József főispán tartja. A kiállítás Nagy Endre festőművész, a XVIII. század hatástelében festőjének harctáras festett képeit szerepelnek. A képeken a művész harctéri impressiókat rögzített széles, bizos esztétizációt alkalmaz, de nem túlságos bravuroskodó. Műve körül különösen hatásos; számos plain-air képek, melyeken a színes fény és árnyék játéka vibrál. A képek eladók; az eladási ár 10 századéktól a Harctáras festőművész javára adja át, a helypódiumokat szintén a hadijótékony céljaira fordítják.

Nagy Endre festőművész képeivel együtt láthatók Maugsch Gyula szobrászunk alkotásai is több értékes mű. Néhány megkapó szoborcsoporthoz, pl. „Az elbeszélő honvéd.” — „Szent László legendája.” — „Magyar művek. De kitűnök az állatszobrász. A portrék között igen érdekes: Mészáros Sárika feje, a kis trónörökös állatszobrász.

Városunk műértő közönsége élvezetes órákat tölthet a vármegyeház nagyertermében: Nagy Endre festményei és Mangoch Gyula szobrai szemlélésben.

— A Keresztény Nők Szövetségé f. hó 22-én péntek délután 6 órakor tartja hetedik szociális estélyét. Előadó dr. Molnár János ügyvéd. Érdeklődőket szívesen lát az egyesület.

— A megyei Ö. H. J. ma dél előtt Balassa Sándor plébánusként választott. 365 családot részesített a bizottság febr. hóban segyében. A lefizetett segélyek összege meghaladja a 6000 koronát

— A szociáldemokrata párt alakuló ülése. A fejérmegyei és székesfehérvári szociáldemokrata párt tegnap a Virágokorban tartotta alakuló ülését. A tisztikar a következőképp alakult meg: elnökök: Kresszics Gábor, alelnökök: Baranyai Ákos, Kósa Hollós István, titkár: Velinszky László.

— A Kőgazdasági Bank és Takarékpénztár XII. ik. évi rendes közgyűlést vasárnap f. hó 24-én délelőtt 11 órakor tartja meg.

— A vasutasok nem vehetnek részt a politikai agitációban. Sztéryny József kereskedelmi miniszter rendelkezésére fogalmazta a vasutasokat, hogy a szolgálat idejével, a szolgálati kötelesség lelkületteljes teljesítésével nem fér össze az, hogy a vasutasok politikai lapotszerkesztésnek, vagy pedig ilyen irányban közreműködjenek. A miniszter felszólította Tolnay Koradit, az államvasutak elnökhelyettesét, hogy az államvasutak alkalmazottakat mindenféle politikai agitációtól tiltsa el. Tolnay ilyen értelemben adott is ki rendelkezést.

— Az Oláhországgal való béketárgyalások pénteken kezdenek. Oláhország azon szándékáról, hogy hajlandó béketárgyalásokba becsatlakozni, Ave resten tábornok miniszterelnök küldött értesítést a központi hatóságok kormányához. Ave resten tábornok különben a múlt héten a német főparancsnokság engedélyével Bukarestben tartózkodott, hogy ottani oláhok politikáival tárgyaljon kabinetjének megalkotásáról. A béketárgyalások Oláhország és a központi hatóságok között minden valószínűség szerint pénteken, e hó 22-én kezdődnek. A tárgyalások helye még nincs véglegesen megállapítva. A tárgyalásokra Köhlmann német külügyi államtitkár is Oláhországba utazik.

— Négy pogrom Kievdn. Luganból táviratoztak: A Stefani-ügynökök pétervári jelentés szerint Kievdn négy pogromot rendeztek a zsidók ellen amely alkalommal kilencszáz házat kifosztott a tömeg.

— Zöldöngyök miniszteriuma Ukrajnában. Varsóból táviratoztak, hogy ottani lapok közlése szerint Silberfarb József dr. a ukrán népköztársaság kormányza a zsidó ügyek miniszterévé nevezte ki.

Dünaburgba bevonultak a német csapatok. Luckot megszállották Linsingen csapatai.

Berlinből jelentik. A német nagyfőhadiszállás közli február 19-én. Tegnap este német csapatok bevonultak Dünaburgba. Csak csekély ellenállásra találtak. Az ellenség legnagyobb részét elmenekült. A Dünaburg felrobbantása, amit előkészítettek, nem sikerült.

— Luck két oldalán hadosztályaink előnyomulóban vannak. Luckot harc nélkül megszállottuk.

A M. T. I. nak jelentik a ca. és kir. sajtóhadiszállásról: Az Ukrániával való békeszerződés 2. cikkének határozmányait, amelyek az új határ tekintetében helyreállítják azt a status quo ante-t, amely a nagy orosz birodalommal szemben fennállott, most már teljesen végrehajtották.

Tegnap óta csapataink az egész területet az orosz határáig incédens nélkül megszállották.

— A bolseviktek megkezdik az utránal gabona elszállítását. Pétervárról jelentik, hogy onnan külön bizottság indult a maximális listák által megszállott ukrániai területekre, hogy megkezdje az ottani gazdag gabonakereskedelek elszállítását Észak Oroszországba. A Leninhez közelálló sajtó azt állítja, hogy a bolsevikiek és korábbi közös előnyomulást kérszítenek elő Ukrajnában. Anatóv és Alexejev tábornok, a belső front népképviselői között már állítólag folytak is a tárgyalások ebben az irányban.

— Fagyhullámok. A hóhullámokban már volt részünk néhány évvel ezelőtt. Most egy newyorki jelentés fagyhullámokkal jesszi. Amerikán végig hideg légváltárral önlük, eminek következtében a hőmértő tíz fokra szállott a tegnapra alá. Egyes vidéken óriási havazás van, úgy, hogy a vasúti forgalom is szűnhet. Az egykori hóhullámok annak idején hozták is ellátogatta, akkor segítettünk magunkon, hogy leválasszunk. Ha a fagyhullám is áthajozna az óceánon, Igarán nem segíthetünk magunkon, mert se felöltöni, se befűteni nem tudunk.

— Jótékonyág. Id. Héjj Imre Szeiward András elhunytával koszorúmegváltás címén 10 koronát adott a vakkatonáknak. Rendeltetési helyére jutattuk.

— Adomány. A szegény aszszony részére újabban a következők adakoztak: Horváth Lászlóné és N. N. élélmicikket, N. N. 10 K.

— Köszönetnyilvánítás. Mind azon jóakaróink, ismerőseink és barátaink, akik a bennünket ért kettős gyászestet alkalmából részvényt nyújtás, koszorúküldés és a végültszességeni megjelenésükkel fájdalunkat enyhíteni kegyesek voltak, fogadják ezután a mindenkor bennünk élő hálás köszönetünket. Székesfehérvár, 1918. febr. 20. Lambrecht Ferenc és családja.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziszere a Störk pasztilla. Egy doboz ára 1 korona. Kapható: Szűts Róbert Károly királyi téri gyógyszerlárában.

Önkéntes árverési hirdetőmény.

Köszeghy Imre tulajdonát képező, a székesfehérvári 8493. sz. telekkönyvi betétben A. f. 1 sor, 10982. hrsz. alatt felvett, 7421 □-ól kiterjedésű frissen trágyázott Kirlingkúti-dűlőben réti ingatlan f. évi február hó 24-én délután 13 órakor dr. Kovács Lajos ügyvédi irodájában (Vörösmartytér és Zita királyné uti sarkán) önkéntes, bíróságon kívüli árverésen eladatik. Az árverési feltételek az árverés megtartása előtt közöltetnek. Székesfehérvár, 1918. évi február hó 17-én.

Dr. Kovács Lajos, ügyvédi irodája.

Önkéntes árverés.

A székesfehérvári 5382 sz. tkvi. betétben. A I. 1-2 sorszám alatt felvett Wagner István budapesti lakos tulajdonát képező 4 oktályos beültetett szőlő és 435 számú présház a hozzátartozó felszerelésekkel együtt 1918. évi február hó 24-én (vásárnap) d. e. 10 órakor irodámban (Szögyényház 1. em) önkéntes árverésen el fog adatni.

Erdeklődők nálam a hivatalos órák alatt felvilágosítást nyerhetnek.

Dr. Kisteleki Károly ügyvéd.

APRÓBIBETÉSEK

Budapesti keresztény családhoz munkaszerető fiatal leány keresetlik, aki megtanulhat főzni. Tudakozódni Székesfehérváron, Kertészné, Kigyó-utca 25. szám alatt.

Vármegyeháznál hivatalos helyettes március 1-től felvétetik. Bővebbet a várnagynál.

Egy jó hasastól eladó Jancsárkut első ház.

A Székesfehérvári Szeszlovó Szövetkezet 100 hl. szeszszállításra alkalmas hordót keres.

A gázgyárban napszámokosok havi: 210 korona fizetéssel felvétetnek.

Apolló-színház.

Szerdán és vasárnap, február hó 20 és 21-én:

A sárga ördög.

Japán kém dráma 5 felv.

Főszereplők:

Werner Kraus, Ramharter, Crust Richter, Lulu Pick.

Kiegészítő műsor.

Előadások 6 és fél 9 órakor.

Rendes helyárak.

Uránia-színházban

Pénteken: Szombaton: Vasárnap:

HENNY PORTEN

LEGSZEBB VIGJÁTÉKA!

Házasság unalomból

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Vasárnap 3. 5, 7 és 9 órakor.

AZ APOLLÓ-SZÍNHÁZ

péntek, szombat, vasárnap
SENZÁCIÓS SIKERŰ
!! UJDONSÁGA !!

DRASCHE-LAZAR ALFRÉD társadalmi drámája:

A TŰZPRÓBA

Főszereplők: Pékhy Erzs, Bojda Juci, Kende Paula, dr. Torday Ottó, Vándory G.

Nyomta Egyházmegyei Könyvnyomda Székesfehérvár.